

Etapy XXII.ročníku

1. etapa neděle	17. 7. Spišská Nová Ves – Rožňava (2 varianty)
2. etapa pondělí	18. 7. Rožňava – Rimavská Sobota
3. etapa úterý	19. 7. Rimavská Sobota – Zvolenská Slatina
4. etapa středa	20. 7. Zvolenská Slatina – Žiar nad Hronom
5. etapa čtvrtek	21. 7. Žiar nad Hronom – Partizánske
6. etapa pátek	22. 7. Partizánske – Trenčín
7. etapa sobota	23. 7. Trenčín – Blatnice pod sv. Antonínkem

Jak číst itinerář

33	550	sedlo Končiny		
36	490	Kláštepec nad Orlicí	↗	(4073)
48	380	Pastviny	(4073)	
43	440	x Nekoř	↖	
45	525	Šedivec	360	
48	360	Letohrad	360	
61	350	Ústí nad Orlicí	360	(4049)
68	475	pomník biskupa Jana Augusty		(4048)
71	380	Sloupnice	360	(182)

V prvním sloupečku jsou kilometry, ve druhém nadmořská výška. Ze sedla Končiny jedeme vedlejší nečíslovanou silnicí do Klášterce. Zde odbočujeme doprava na vedlejšku, která je zároveň cyklotrasou číslo 4073. Přes Pastviny po ní dojedeme na křižovatku u Nekoře, zde doleva. V obci Šedivec vyjíždíme na silnici **360**, po které pojedeme přes Letohrad do Ústí n. O. Dál po silnici **360** (a zároveň číslované cyklotrase 4049) k pomníku biskupa Jana Augusty. Pokračujeme po vedlejšce (cyklotrasa 4048) do Sloupnice, atd.

Itinerář používejte zároveň s mapou. Hodí se turistické 1 : 100 000, cyklo-, příp. automapy.

Základní informace (hlavně pro úplné nováčky – další pikantnosti též na www.ebicykl.cz)

Ebicykl se jede na kolech = ebicyklisty jezdící auty jako „technický doprovod pelotonu“ **nebereme**. Nepočítejte také s tím, že budete jezdit jako „závozník“ s vozovou hradbou na sedadle spolujezdce-toto sedadlo je vyhrazené pro případy nouze (jinak bývá zarovnané zavazadly až ke stropu). Trasa je daná itinerářem, zájízdky a zkratky se nevykládají. Večer před etapou probíhá nad mapami krátký briefing, na kterém se probírají podrobnosti o trase, časové a technické detaily, stravování, náměty co zajímavého lze cestou vidět a navštívit, apod. Jezdí se spíše v menších skupinách, které se během dne na trase potkávají a jejich členové se různě proplétají dle individuálních zájmů. Během etapy navštívíme tzv. pocestné hvězdárny, kam ebicyklisté dojíždějí také v menších skupinkách (rozptyl celého pelotonu čítajícího každoročně kolem 50 ebicyklistů, činí asi 2 hodiny). Časové vymezení takové exkurze dohadujeme právě na briefingu a dohodnuté hodiny voláme ještě večer před etapou našim hostitelům. V místě noclehu obvykle bývá beseda s hostiteli, pozorování, apod., časový rozvrh se však dovíme až při dojezdu a nebývá nouze o překvapení. Někdy pro nás hostitelé připraví něco na zub, ale to se většinou také dovíme až na místě. Proto je dobré se navečeřet už při dojíždění do cíle (nebojte se, po namáhavé etapě zvládnete klidně i druhou nenadálou večeří). Shánění jídla po ubytování a očištění znamená většinou marnou pouť po zavírajících hospodách v deset či jedenáct večer. Etapy většinou nejsou příliš dlouhé, zařídte si proto dojezd a jídlo tak, abyste se mohli zúčastnit večerního posezení. Spí se ve vlastních spacácích ve hvězdárně, tělocvičně nebo venku pod širákem. **Zavazadla nám vozí vozová hradba (automobil), ten však není nafukovací! Do auta si můžete dát spacák, oblečení, které nebudete mít při etapě na sobě (ne celý šatník!), případně pár drobností. Celek by měl tvořit kompaktní zavazadlo, jde hlavně o co nejmenší objem. Na zavazadlo si dejte jmenovku, k přepravě bude přijato jen jedno zavazadlo. Nevhodné jsou igelitky (pořád se z nich sypou ven nějaké věci), vůbec sem nepatří nádoby s tekutinami (mohou se otevřít nebo rozbít při nakládání a znečistí tak věci ostatním). Naprosto nevhodné jsou též**

krosny s konstrukcí a tlusté karimatky – zabírají příliš velký prostor. Pokud vozíte brašny na kolo, měly by zůstat na kole.

Test: nabalte si věci na Ebicykl a ujeďte s nimi na kole 100 km, po cestě určitě ještě něco vyhodíte... Se zbytkem pak můžete na start.

Sraz ebicyklistů ve Spišské Nové Vsi v sobotu 16. 7. 2005 a zahájení XXII. ročníku Ebicyklu: spí se v Základní škole, ul. Zd. Nejedlého na sídlišti Mier. Od vlakového nádraží JZ směrem (kolmo na koleje) pořád rovně ulicí **Odborárov** až k mostu přes Hornád. Za mostem doprava ulicí **Štúrovo nábrežie**, pak mírně doleva ulicí **1. mája** kolem kulturního domu (vpravo) až na křižovatku s ul. **Z. Nejedlého**, - zde doleva ke škole. **Zde bude ve 21.00 pokřikem a hymnou zahájen XXII. Ebicykl „Zlatá stredoslovenská cesta“**
SOS: +421 534 424 697 (Eva a Dušan Krchovi, Spišská Nová Ves, Jilemnického 15/16, 7. patro).

1. etapa A Neděle 17. 7. 2005

0	470	Spišská Nová Ves	536
7	500	Arnutovce	536
11	570	Spišský Štvrtok ↖	
17	550	Hrabušice	
25	630	Sokol hájovna	
34	1000	sedlo Kopanec	§/
37	830	x Krivian ↖	67
40	820	Stratená žst.	67
43	905	sedlo Vlčie diery	67
46	880	x Dobšinský kopec	67
53	480	Dobšiná	67
70	330	Gemerská Poloma	67
73	320	Betliar	67
78	300	Rožňava	

§/ k Dobšinskej ľadovej jaskyni odbočit ↗ = asi 2km)

1. etapa B Neděle 17. 7. 2005

0	470	Spišská Nová Ves	533
7	560	Novoveská Huta kostel	533
13	830	Zimná dolina ↖	546
18	630	Hnilčík kostel	546
20	538	Nálepkovo žst.	↗
25	580	Tretí Hámor žel. zast.	
28	600	Nálepkovo-Peklisko žel. zast.	
34	660	Hnilec kostel ↖	533
40	900	sedlo Súľová	533
51	500	odb. k hájovně Podsúľová	533
58	330	Gemerská Poloma ↖	67
61	320	Betliar	67
66	300	Rožňava	

Dojezd do Rožňavy (spí se na hvězdárně):

asi 2,5 km za obcí Betliar je křižovatka. Hlavní silnice **67** (obchvat Rožňavy) jde doprava podél trati a přes potok, **my odbočíme mírně doleva** do kopce (ul. Betliarska) na komunikaci vedoucí směrem do centra. Dostaneme se k prvním domům, po levé straně na horizontu bude velká bílá budova „Domov dôchodcov“. Po dalších 50 m se dáme první odbočkou doleva velmi strmě do kopce. Pak už pořád rovně asi 500 m k hvězdárně.

SOS: +421 587 323 650 (hvězdárna)

+421 910 990 369

+421 905 386 305 (paní Janka Kasperová)

Spišská Nová Ves

- farní kostel Nanebovzatia Panny Márie – trojlodní bazilika s nejvyšší věží na Slovensku (87m) gotický jižní portál patří mezi nejkrásnější na Spiši. Int: got. skupina Kalvárie (kol. 1520) od Mistra Pavla z Levoče, got. tabulové obrazy, renes. epitaf
- evangelický kostel (uprostřed náměstí)
- radnice – klasicistní 1780 – 1820
- Reduta – secesní divadlo z let 1900 – 1905
- Provinční dom – budova s bohatou rokokovou výzdobou (severní část náměstí blízko farního kostela, dnes vlastivědné muzeum). Postaven v 18. st. na místě radnice ze 13. st., ve které uzavřeli v r. 1443 mír Jan Jiskra a uherský král Vladislav I. V Provinčním domě sídlil úřad správy 16 spišských měst (zřídila ho Marie Terezie r. 1769).

Spišský Štvrtok

- románsko-gotický kostel sv. Ladislava ze 13. st., bar. upr. 1693 a 1747. V r. 1473 přist. k jižní straně lodi **Kaple Zápolských** – jedno z nejkrásnějších gotických děl té doby. Po jejím dokončení spišský župan a uherský palatin Zápolský změnil svůj záměr a nechal se po smrti uložit do podobné kaple u katedrály ve Spišské Kapitule. Po r. 1672 si vedle kostela postavili minorité klášter.

Dobšinská ľadová jaskyňa

- vchod v nadmořské výšce 971m, obj. 1870, zpříst. 1871, již v r. 1872 elektrické osvětlení (první na světě). Zaledněná plocha 11 200 m², 110 000 m³ ledu, led na dně má tloušťku 22m. Zpřístupněno 475m z celkové délky 1388m chodeb, prohlídka asi 30'. Jde o součást rozsáhlého jeskynního systému Stratenská jaskyňa – Psie diery = 21 km chodeb. Stratenská jeskyně (nepřístupná veřejnosti) má krásnou krápníkovou výzdobu včetně aragonitových útvarů.

Dobšiná

- v minulosti těžba azbestu a železných rud
- elektrárna - voda na vysokotlaké turbíny se vede z nádrže Palcmanová Maša na Hnilci (asi o 400m výše), kam se dočerpává ještě voda z menší nádrže pod Dobšinou
- got. kostel evangelický – 14.st., přest 1891
- klasic. kostel – z konce 18. st., se soudobým oltářem
- radnice z r. 1870 se železnou konstrukcí střechy – tech. památka
- kamenný most – 19. st.

Betliar

- zámek post. z původního hrádku z pol. 15. st., později přist. obranné věže. V 16. st. post. samostatná dvoupodlažní budova a oba objekty byly spojeny hradbami. Přest. klasicistně 1792-5, dnešní podoba z historizující přestavby konc. 19. st. Dnes muzeum. Kolem park 81 ha se vzácnými dřevinami a různými pavilony.

Rožňava (19 600 obyv.)

- v minulosti těžba rud, v 15. st. těžba zlata
- domy kolem Námestia baníkov – pův. got., později přest. klasic., některé stojí přímo na někdejších štolách a kutacích jámách
- p. renes. měst. věž – uprostřed náměstí – byla přist. v 17. st. k dnes již neexistující radnici
- jezuitský kostel sv. Františka Xaverského (bar. z 2. pol. 17. st.) - blízko měst. věže
- kostel Nanebovzatia Panny Márie – biskupská katedrála (mimo náměstí v Betliarskej ulici) – zač. 14. st., přest. koncem 15. st. Dvoulodní prostor s polygonálním závěrem. Pravděpodobně

centrum někdejšího osídlení. Int: gotické kamenné pastoforium z r. 1507, renes. oltářní obraz Mettercie s hornickými motivy, barokní obraz na hl. oltáři (1779). Interier kostela upr. v 18. st.

- biskupská rezidence (severní strana náměstí) – bar.-klasic. (1776) na místě býv jezuit. kláštera. Před budovou morový sloup (1710)
- barokní františkánský kostel s klášterem – 18. st. (v severozáp. rohu náměstí)

Novoveská Huta

- býv hornická osada, 1896 vybud. vodoléc. lázně s penziony pro 400 – 500 pacientů, dnes zchátralé
- kostel – 1924 – v int. skříňové oltáře ze 16. st. s plastikou Mettercie

Hnílec

- kdysi hutě na zprac. rud kobaltu a železa, železné hamry. V meziválečném období výroba dřevěného nádobí a nářadí, práce na výstavbě trati Červená Skala – Margecany

Nálepково

- dříve hornictví (měď, železo) a zpracování rud (1845 vysoká pec), hamry. Těžba až do r. 1968
- bar. kostel (1770) s int. z 18. a 19. st.
- bar.-klasic. kostel (1785) bez věže se soudobým zařízením
- bývalá radnice – p. bar. z konce 18. st.

2. etapa

Pondělí 18. 7. 2005

0	300	Rožňava	526
7	400	Rožňavské Bystré	526
14	290	Štítník ↖	526 587
19	400	Gočaltovo	526
24	600	sedlo Šebeková	526 §/
31	260	Jelšava	526
37	300	Nandraž	526
40	340	Rákoš	526
47	300	Ratková ↖	
53	260	Rybník ↗	
61	220	Budíkovany	
63	220	Teplý Vrch ↗	
66	237	Padarovce	
71	400	sedlo Velký vrch	
75	320	Nižná Pokoradz	
77	210	Rimavská Sobota	

§/ odbočka Ochtinská aragonitová jaskyňa ↗ = asi 2km)

Dojezd do Rimavské Soboty (spí se na hvězdárně):

hvězdárna je na JZ okraji města. Po prudkém klesání od Nižné Pokoradze příjezd na hlavní **E571** – zde doprava směr Lučenec. Asi po 2 km křižovatka Rimavská Sobota / Hnúšť'a / Lučenec – zde doleva (most přes Rimavu, vlevo cukrovar a pivovar). Asi po 800 m odbočka vpravo, most přes Rimavu, po levé straně sídliště. Pokračovat po hlavní – ul. L. Svobody (levotočivá zatáčka), po levé straně stále sídliště. Na konci panelové zástavby pokračovat stále rovně (starší část města) – ul. Okružná ještě asi 400m – odbočka vpravo – ul. Tomašovská. Na rohu místní malá krčma – asi po 150m je vlevo hvězdárna (Tomašovská 63)

SOS: +421 475 624 709 (hvězdárna)

+421 907 854 928 (ředitel RNDr. Paľo Rapavý)

+421 905 922 119 (pan Jan Fabrícius)

Štítník

- velký got. kostel (14. st.) s mohutnou věží, v int. nejstarší varhany na Slovensku (1492) a nádherné středověké nástěnné malby

Ochtinská aragonitová jeskyně (odbočka ze sedla Šebeková severním směrem – penetrovaná cesta).

- obj. 1. 12. 1954 při ražení štoly, zpříst. 1. 7. 1972. Vchod v nadmořské výšce 660 m na severním svahu kopce Hrádok (810 m) uprostřed smíšeného lesa. Vzácné aragonitové krystaly nejrůznějších tvarů vytvořené v prvohorních vápencích kamrosilurského období. Odborníci považují jeskyni za nejvzácnější podzemní skvost Slovenska. Uvádí se, že jsou pouze 3 zpřístupněné jeskyně tohoto druhu na světě, z toho 2 v Jižní Americe.

Jelšava (3 200 obyv.)

- původně tu stály 2 hrady (Starý se nedochoval). V minulosti doly (železo, měď, zlato, stříbro), zprac. v hutích a na hamrech. Při morové epidemii zemřelo v letech 1709 – 10 celkem 1408 lidí. V letech 1938 – 45 byla Jelšava připojena k Maďarsku.
- Nový hrad (ve středu města) – v 17. st. přest. na renes. zámek, dnes má barokně-klasicistní podobu
- kostel – toleranční z r. 1784 s rokok. int., věž 1835
- radnice rokoková (18. st.)
- klasic. kostel – 1838
- soubor domů z 18. st.

Rákoš

- v minulosti těžba rud (železo, měď), jejich zpracování (hamry), 1953 – 62 těžba obnovena. Zbytky vysoké pece.
- zříceniny hradu – 2. pol. 13. st.
- kostel románsko – gotický (13. st.), upr. v 16. a 18. st., got. nástěnné malby ze 14. a 15. st., vybavení z konce 17. st.
- kostel klasic. – 1819, int. rokok.-klasic.

Ratková

- v minulosti výroba železa, r. 1827 celá obec vyhořela
- kostel got. – 15. - 16. st. s bar. – klasic. zvonící (1807), int. klasicistní (1830)
- radnice klasic. (1827)

Rybník

- kostel got. (13. st.) s renes. úpravami, got. nástěnné malby (14. st.), int. barokní
- p. klasic. budova fary (1857)

Budíkovany

- kostel klasicistní (1804) s bar. prvky

Rimavská Sobota (25 200 obyv.)

- současné úpravy náměstí velmi ceněny v architektonických soutěžích
- klasic. kostel (uprostřed náměstí). Vedle základy starší sakrální stavby objevené při rekonstrukci
- měšťánské domy – kolem náměstí
- bar. – klasic. kalvínský kostel – 18. st. (v JZ rohu náměstí)
- bývalý župní dům – konec 18. st. – dnes Gemerské muzeum

3. etapa
Úterý 19. 7. 2005

0	210	Rimavská Sobota	50	/	E571
8	320	Babin most sedlo	50	/	E571
11	200	Ožďany ↗			
15	220	Hrnčiarske Zalužany			
18	250	Hrnčiarska Ves ↖			
24	240	Poltár ↖			
32	220	Kalinovo	595		
38	220	x Tomášovce ↗	50	/	E571
43	220	Podrečany			
49	260	Ružiná			
52	270	Divín			
54	250	Mýtna ↖	50	/	E571
64	400	Kriváň	50	/	E571
68	380	x Detva	50	/	E571
77	350	Víglaš	50	/	E571
81	330	Zvolenská Slatina			

Dojezd Zvolenská Slatina (spí se u pana doc. Vladimíra Bahýla, Zvolenská Slatina č. 41/82):

projet Zvolenskou Slatinou až k odbočce na Zolnou – zde doprava po **591**. Projet kolem školy, podél činžáků, pak začnou být vpravo domy, vlevo je potok. Hned naproti prvnímu širokému mostu přes potok je dům č. 41/82 – tam to je! V případě příznivého počasí večer pozorování dalekohledem Celestron 925.

SOS: +421 455 394 668 (doc. Vladimír Bahýl)
+421 902 685 887 (doc. Vladimír Bahýl)

Ožďany

- renes. zámek se čtyřmi nárož. věžemi a rozsáhlým parkem (17. st.), upr. bar. – klasic. v pol. 18. st.
- kostel rokokový (1774)
- klasic. kúrie (kol. 1800) a další novogot. (konec 19. st.)

Hrnčiarske Zalužany

- v minulosti výroba ohnivzdorných cihel, zpracování břidlice, hrnčířství
- kostel z r.1882 (věž 1903), klasic. kaplička (1825)

Hrnčiarska Ves

- tvořena obcemi Pondelok, Velká Suchá, Maštinec. V minulosti zprac. břidlice, hrnčířství, porcelánka. Kolem minerální prameny.

Poltár

- v 19. st. známé sirnaté lázně, prameny ještě v okolí jsou
- starý kamenný most přes řeku Ipel (zač. 19. st.)
- archeologické naleziště – slovanské sídliště ze 7. – 8. st.
- klasicistní kúrie, romanticko-novogotický zámek
- kostel z r. 1791

Kalinovo

- kostel s rom. jádrem ze 13. st., přest. a rozšíř. 1711 a 1783, s bar. – klasic. zvonící a hodnotným barokním int.
- p. renes. zámek (17. st.), přest. bar. – klasic. v 18. st.
- v okolí 3 minerální prameny

Tomášovce

- lidová architektura

Podrečany

- lomy na magnezit pro Lovinobaňu. V lomu u silnice šestiboké čedičové sloupce.
- zámek z r. 1893 (secese) ovlivněný franc. barokem, s rozsáhlým parkem
- kostel (1836), bar. kaplička z 18. st.

Ružiná

- vodní nádrž 170 ha – rekreace

Divín

- zřícenina hradu ze 13. st., zničen 1683 za stavov. bojů (výhled!)
- opevněný renes. zámek – 2. pol. 17. st.
- dvouvěžový gotický kostel s renes. opevněním ze 17. st.
- kaplička p. bar. 1775
- sluneční hodiny s chronostichem (veršem obsahujícím skrytý údaj času) – ve štítu barokní budovy fary z r. 1761

Detva

- lokalita známá lidovou architekturou a tvořivostí, každoročně folklorní slavnosti
- asi 10 km severně kopec Polana (1458 m) – třetihorní stratovulkán činný někdy před 14 miliony let

Víglaš

- hrad ze 14. st., v 16. st. přestavěn na protitureckou pevnost, v 18. st. přestavěn Esterházyem barokně a upraven. Při přechodu fronty v r. 1945 byl silně poškozen a vyhořel. Nyní částečně zakonzervovaný.
- vlaková souprava z úzkorozchodky Víglaš – Polana – tech. památka (vystavena pod hradem)
- zvonice - lidová stavba ze začátku 19. st.
- vyřezávané dřevěné kříže (na hřbitově)

Zvolenská Slatina

- žárové pohřebiště lužické kultury (u samoty Boroviny)
- bar. kostel (1787) upr. 1815
- evang. kostel toleranční (1784), věž 1816, přest. novogot. 1923

4. etapa
Středa 20. 7. 2005

0	330	Zvolenská Slatina	50 / E571
9	290	Zvolen	50 / E571 §/
19	280	x Hronská Breznica	↖ 525
26	390	Kozelník	525
34	480	Banská Belá	525
39	600	Banská Štiavnica	
42	800	rozc. Červená Studňa	
50	350	Vyhne	
54	230	Bzenica	↗ 65 / E571
57	240	Hliník nad Hronom	↖
58	240	Dolná Ždaňa	↗
64	240	Lovča	
68	260	Žiar nad Hronom	

§/ Výjezd ze Zvolena po vedlejších: od Zvolenského hradu přímo na sever (směr Sliach). Za mostem přes Hron doleva směr Budča. Asi po 1km křižíme **66**, po dalším 1km **69** - dát se po ní doleva a asi po 1km odbočit doprava do Budče.

Projet Budčou, vlevo jde **50 / E571** a asi po 3km je přes ni most. Přejet po mostě, hned za mostem doprava podél Hronu (vlevo) a **50 / E571** (vpravo) až na křiž. s **525** Zde doleva směr B. Štiavnica.

Dojezd Žiar nad Hronom (spí se na hvězdárně):

od Lovče pořád rovně až do centra Žiaru na křižovatku s hlavní silnicí **50** (Handlová – Žiar) – zde doprava směr Žarnovica, Zvolen . Po chvíli dojedeme na světelnou křižovatku u autobusového nádraží – zde doprava ulicí Andreja Kmeťa až k hvězdárně.

SOS: +421 907 872 644 (Mgr. Stano Kanianský)

+421 456 723 721 (hvězdárna)

+421 456 723 615 (Petra Pepichová)

Zvolen (43 800 obyv.)

- zámek – post. v 2. pol. 14. st. jako gotický lovecký zámek. Čtyřkřídlová budova tvaru pravid. obdélníku s vnitřním dvorem. Renes. přest 1548 – zvýšena pův. dvoupodlažní budova o jedno patro a do rohů přistavěny arkýřové věže, příst. atika, střílny, přefasádováno (sgrafita). V 18. st. bar. přestavba dvorany západního křídla (dřevěný kazetový malovaný strop – 78 polí s římskými císaři a Habsburky). V letech 1956 – 69 rekonstrukce.
- Náměstí SNP – severně od zámku – jedno z největších na Slovensku
- kostel sv. Alžběty – dominanta náměstí SNP – 14. st., v 16. st. jednolodí zaklenuto renes. síťovou klenbou, věž zbarok., na východní straně sakristie příst. got. kaplička s got. portálem vedoucím na náměstí. Int: renes. křtitelnice (zač. 17. st.)
- evangelický kostel (1921 – 3), za kostelem zbytky měst. opevnění.
- renes. domy – kolem náměstí
- pancéřový vlak Hurban – ve východní části centra

Kozelník

- budova zájezdního hostince – konec 18. st.

Banská Belá

- 1788 – 1953 sloučená s B. Štiavnicou, od r. 1954 samost. obec. V minulosti těžba rud, obnov. ještě po r. 1945, post. továrna na magnezitové cihly
- kostel sv. Jana Evangelisty – p. rom. z pol. 13. st. (z té doby zůstaly obvodové zdi a představená věž). Přest. v 60. letech 16. st. – opěrné zdi kolem lodi. Na věži sdruž. román. okno a renes. dřevěný ochoz na kamenných konzolách, kupole barokní. Ke kostelu vede kryté schodiště
- kostelík P. Marie Karmelitské – bar. z r. 1708, přest. klasic. 1848
- kaplička sv. Jana Nepomuckého (1756 a později obnov.) – rokoková
- škola – renes. budova ze 60. let 16. st. později přest., dvoupodlažní, v přízemí zachov. pův. renes. hřebínkové klenby

Banská Štiavnica (10 800 obyv.)

- staré hornické město (stříbro, zlato, olovo zinek, měď a železo). Např. v letech 1790- 1863 vytěženo průměrně za rok 6721 kg stříbra a 158 kg zlata. V r. 1782 mělo město 23 192 obyvatel a bylo 3. největší v Uhrách (po Bratislavě a Debrecíně). Město zapsáno na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO (360 objektů)
- Náměstí s. Trojice – uprostřed bar. sousoší s. Trojice (1759 – 64) – připomíná mor. epidemii 1711. Kolem hodnotné měšťanské domy s obnov. fasádami (např. **Hellenbachův dům** ze 16. st. – JV část náměstí čp. 6. Patřil lékařovi hraběti Hellenbachovi, později v něm ubytovávali členy panovnického dvora, pak v něm sídlil báňský soud, dnes Báňské muzeum).
- kostel s. Kataríny – 15. st. (odděluje nám. sv. Trojice a Radniční nám.) – jednolodí s p. got. síťovou klenbou, s nárožní věží a kaplí sv. Jana Nepomuckého. V kryptě pochování rychtářové a význ. osobnosti města. Zván též slovenský – od r. 1658 se tu kázalo slovensky.
- radnice (vedle kostela) renes. – bar. se štíhlou nárožní hodinovou věží v JV rohu. Vznikla přestavbou got. domu ze 16. st.
- kostel Nanebevzetí P. Marie (JV od centra) – původně trojlodní rom. bazilika, později několikrát přest. Dnes zvenčí empír, uvnitř baroko. Zvaný též německý, od r. 1776 hlavní farní kostel.
- Starý zámek (západně od náměstí) – několikrát přestavován. V jeho areálu kostel P. Marie – trojlodní rom. bazilika (13. st., ve 14. a 15. st. přest. got.) a dvoupodlažní karnier sv. Michala (rotunda) – dnes Slovenské banské muzeum.
- Nový zámek (jižně od centra v kopci) – 16. st. post. jako protiturecká pevnost (hranol. věž se čtyřmi nárož. baštami). Dnes Slovenské banské muzeum.
- Kalvária (východně od centra) – stojí na kuželovitém sopouchu někdejší sopky. Tvoří ji 14 sakrálních objektů (horní a dolní kostel a mezi nimi zastavení)
- Klopačka (1681 – jižně od centra v horní části města při cestě k Novému zámku) - ke svolávání horníků do práce. Klepalo se na dřevěnou desku a užívalo se i při pohřbech a význ. událostech. V přízemí bylo vězení pro horníky odsouzené báňským soudem.
- Piargská brána (16. st.- ještě více na jih) – kdysi součást měst. hradeb. Jmenuje se podle sousední obce Piarg – dnes část Štiavnických Baní.
- tajchy – různé velké nádrže kolem města pro potřeby dolů. První už v 16. st., nejvíce v 18. st., největší Počúvadlianske jaz. (11,73 ha) – dnes využívané k rekreaci
- Sitno (1009 m) nejvyšší vrch ve Štiavnických vrších a přír. rezervace (asi 7 km jižně od B. Štiavnice). Ve době bronzové a starší železné hradiště lužické kultury. Podle pověsti se v kopci ukrývají rytíři (obdoba Blaníku).

Vyhne

- kdysi železárna (od výhni na tavení železa i název obce). Dnes je dominantou obce pivovar Steiger
- kostel p. bar. (1776) – jednolodí s představ. bar. věží, loď zaklenuta pruskými klenbami
- litinové kříže (na hřbitově) – místní výroba ve slévárně
- termální koupaliště (jižně od silnice na žluté značce) – dříve lázně (ženské choroby, poruchy zažívání, revmatismus, nervové choroby), pramen 38 °C
- kamenné moře (jižní svah vrchu Kamenná – 495 m – vpravo vedle silnice na Bzenicu). SPR vyhl. 1983 – klas. příklad kameného mořevzniklého rozpadem ryolitového proudu při velmi nízkých teplotách.

Hliník nad Hronom

- kostel p. got. (zač. 14. st.), přest. na konci 15. st., bar. upr. 1739. Původní síťová klenba a okna. Před kostelem bar. kalvárie (1768)
- zámek – 2. pol. 16. st., upr. ve 20. st.

Žiar na Hronom

- zámek renes. – bar. (1. pol. 17. st.) na středověkých základech, přest. 1782 – 94 klasic., 1850 – 69 nadstavený. Dvoupodlažní stavba do „U“ se čtyřmi nárožními věžemi.
- kostel klasic. 1806 – 13 na místě got. kostela. V kryptě pochován Štefan Moyzes (1797 – 1869), první předseda Matice slovenské.

5. etapa Čtvrtek 21. 7. 2005

0	260	Žiar nad Hronom	
10	240	Dolná Ždaňa ↖	
11	240	Hliník nad Hronom ↗	65 / E571
14	230	Bzenica	65 / E571
20	220	Žarnovica ↗	512
26	260	Horné Hámre	512
31	380	x Píla ↖	
34	580	x Malá Lehota	
35	480	x Velká Lehota ↗	
47	260	Obyce	
50	220	Machulince ↗	
51	220	Topolčianky ↗	511
61	420	Skýcov	511
65	520	sedlo Rázdiel	511
76	230	Velké Uherce	64
81	195	Partizánske	64
86	200	Partizánske hviezdáreň	

Dojezd Partizánske (spí se na hvězdárně):

hvězdárna se nachází za městem na výpadovce **64** na Topolčany vpravo vedle silnice kousek za odbočkou **579** na Bánovce n. Bebravou.

SOS: +421 387 497 108 (hvězdárna – ředitel pan Vladimír Mešter)

Žarnovica

- pozdně got. palác. – zachován z pův. hradu z 15. st., přest. ve 20. st.
- kostel got. (14. st.), přest. v 15. st., obnov. po tureckém zpusťošení koncem 17. st. v bar. slohu. Z gotiky zůstal portál, obvod. zdivo a část věže s opěr. pilíři. Int. bar. + klasic. z 18. a 19. st.

Horné Hámre

- kostel barokní (1671) post. na starších základech, obnov. 1741

Malá Lehota

- andezitové kamenné moře – chrán. přír. útvar (1,43 ha) – vzniklo rozpadem lávového proudu

Obyce

- hnědouhelný důl (1859 – 1949)
- zděné domy z kamene nebo nepálených cihel (2. pol. 19. st.)

Topolčianky

- zámek, pův. z got. hradu z 15. st. přest. nejprve renes. 1662, souč. podoba je z přestavby v polovině 19. st. Do 1. svět. války užíván Habsburky jako letní sídlo, od r. 1923 prezidenty, po 1950 ROH. V zámku muzeum hist. nábytku, vzácná knihovna (14 000 sv., z toho 8 sv. guttenbergovských prvotisků). V blízkosti též lovecký zámeček (secese), kolem park 40 ha se vzácnými dřevinami. V lesích za Topolčiankami obora, do které bylo též přivezeno z Polska stádo zubra, jinak jeleni, srnci, daňci, mufloni, kanci. V Topolčiankách též chov koní (dostihová dráha a parkur).

Skýcov

- romantický rytířský hrad – vznikl neoklasic. úpravou zpusťlého renes. zámku. Skutečný hrad (zřícenina Hrušov) je jižněji vedle silnice Topolčianky – Skýcov.

Velké Uhence

- got. kostel z r. 1322, přest. renes.
- renes. zámek – v 19. st. radikální přestavba v novogot. slohu (napodobuje angl. středověké hrady).

Partizánske

- got. zámek – upr. v 16. st., restaur. v 19. st.
- kostel pův. p. rom. (pol. 13. st.), zbarok. 1750, boční kaple renes.

6. etapa Pátek 22. 7. 2005

0	200	Partizánske hvezdáreň	64	579
8	220	Hradište ↗	50	/ E572
10	230	Dolné Vestenice	50	/ E572
17	250	x ↖	574	
21	270	Diviacka Nová Ves	574	
23	280	Diviaky nad Nitricou	574	
28	318	Nitrianske Rudno	574	
31	330	Dobročná	574	
41	440	Valaská Belá	574	
48	907	sedlo Hômolka	574	(žlutá značka)
58	320	Omšenie		
63	270	Trenčianske Teplice		
67	225	Trenčianska Teplá ↖	61	/ E75
76	210	Trenčín		

Dojezd Trenčín (spí se v Gymnáziu Ľ. Štúra, ulice M. Nešpora):

dojezd po **61 / E75** od Trenč. Teplé až k hradnímu vrchu (vlevo). Těsně předtím je vpravo park a za ním nádraží ŽSR Trenčín. Dále pak ulicí Hasičskou míjíme historické centrum, které musí zůstat po levé ruce, vpravo jsou koleje trati Trenčín – Bánovce a za nimi Váh. Je třeba se držet rovně silnice **507** směr Trenč. Turná. Silnice **61 / E75** po chvíli odbočuje nadjezdem přes **507**, trať a Váh na N. Město nad Váhom – **tam ne, tam se bude odjíždět až další den na poslední etapu do Blatnice!** Stále rovně po **507** podél kolejí ulicí Električnou a naproti benzínce odbočit doleva do ulice K Dolnej stanici (jednosměrka). Po ní asi 200 m a hned se dát první odbočkou doleva do ul. Piaristické (teď se vracíme jakoby zpět směrem k historickému centru až skoro k nadjezdu). Piaristickou ulicí pořád rovně až na konec, tam doprava a hned doleva do ul. M. Nešpora (je téměř pokračováním ul. Piaristické), která nás dovede na parkoviště za gymnáziem (vpravo).

Vzdálenosti: hradní vrch – nadjezd = asi 800 m

nadjezd – odb. do ul. K Dolnej stanici = asi 800 m.

SOS: +421 907 361 379 (dr. Zdenka Baxová)

Dolné/Horné Vestenice

- v minulosti mělo velký význam pěstování vinné révy a šafránu
- římskokatolický p. got. kostel z r. 1500, přest. v 2. pol 17. st. a v r. 1778

Nitrianske Rudno

- vodní nádrž 0,72 km² (1951) – rekreace a vodní sporty
- římskokat. kostel v klasicistním slohu (1801)
- synagoga z 2. pol. 19. st.

Diviacka Nová Ves

- chráněná lípa na okraji obce
- renes. zámek z 15. st. s pův. got. opevněním, rozšíř. v 18. st.
- renes. kostel ze 16. st. s bar. int.

Valaská Belá

- kopaničářská obec (až 99 osad), lid. kultura čičmanského typu
- klasic. kostel z r. 1800, v int. plastika Madony ze 16. st.

Omšenie

- román. kostel ze 13. st. – zůst. jen věž, přest. 1803
- bar. kaplička

Trenčianske Teplice

- léčí se zde polybové a zažívací obtíže, nervové choroby. Minerální prameny 37 – 40,2 °C.

- v 16. st. je vlastnil palatin Štefan Zápoľský, který položil základy pozdějších lázní, Další, kdo se zasloužil o rozvoj, byl baron Juraj Sina. Po něm se jmenuje jeden lázeňský dům, ve kterém je i proslulá lázeň Hamman v orientálním stylu z r. 1888.
- kostel s dřevěným vyřezávaným stropem
- elektrická úzkorozchodka do Trenčinské Teplé spojuje lázně s hlavní tratí

Trenčianská Teplá

- žárové pohřebiště lužické kultury z mladší doby bronzové
- kostel bar. (1733)

Trenčín

- hrad (NKP) post. na místě slovanského hradiště, k pův. hranolové věži příst. opevnění a paláce. Přest. renes. 1540 – 60, v r. 1790 velký požár, po r. 1949 rozsáhlá rekonstrukce
- měst. opevnění – z doby po r. 1412 a navazovalo na opevnění hradu. Z pův. bran se zachovala jen horní (got.-renes.)
- farní kostel pův. got. (1324) na hradním svahu, přest. renes. 1560, část zbarok. 1698
- piaristický kostel s klášterem – pův. renes. 1657, zbarok. 1713
- kostel Notre Dame – novorom. (zač. 20. st.)
- morový sloup (Mírové nám.) z r. 1713
- synagoga (1911) v ul. L. Štúra v orientálním slohu

7. etapa

Sobota 23. 7. 2005

0	210	Trenčín	61 / E75
8	200	Kostolná-Záriečie ↗	50 / E50
10	220	Drietoma	50 / E50
19	340	Starý Hrozenkov státní hranice	50 / E50
22	380	Starý Hrozenkov	50 / E50
26	530	Starý Hrozenkov západní sedlo	50 / E50
35	275	Bánov	50 / E50
41	230	Uherský Brod	490
46	240	Nivnice ↗	490
49	270	Dolní Němčí ↖	498
51	280	Slavkov ↗	54
58	260	Blatnička	54
63	210	Blatnice	

Příjezd na pocestnou hvězdárnu v Uherském Brodě:

při příjezdu po **50** od Bánova přejíždíme koleje po mostě východně od nádraží. Držet se tak, aby centrum zůstalo po levé ruce (průtah městem klesá doleva k nádraží – tam ne!). Sledovat příp. místní značení „Zámek – Muzeum J. A. Komenského“ a odbočku doprava severním směrem na Prakšice (vedlejší nečíslovaná silnice). Po ní kolem zámku do kopce a asi po 1km odbočka doleva ke hvězdárně.

Odjezd z Uherského Brodu:

od hvězdárny zpět do centra a pak k nádraží. Silnice **490** na Nivnici vychází z města na východním zhlaví žst. Uherský Brod (přejezd se závorami).

Dojezd Blatnice (spí se ve škole):

příjezd od Blatničky do Blatnice až na křižovatku se silnicí **499** - zde doleva směr Velká nad Veličkou, Myjava. Asi po 100 m je odbočka ze **499** doleva na místní komunikaci (u odbočky je soška sv. Františka). Po místní komunikaci pořád rovně asi 350 m, pak odbočit doleva ke škole.

SOS: +420 737 580 753 (pan Jiří Cáb)

+420 518 331 341 (pan Jiří Cáb)

+420 602 738 596 (pan Michal Cáb)

Starý Hrozenkov

- kaplička v klasic. slohu (1854)
- bar. kostel P. Marie (2. pol. 18. st.) obnov. v 19. st.
- dům čp. 76 – významná památka lid. architektury (19. st.)

Bánov

- v minulosti tradice seménkářství (zeleninová semena, kmín, jalovcový olej, paprika)
- 1932 otevřeny u obce andezitové lomy
- kostel sv. Martina (1692 – 9)

Uherský Brod

- barokní zámek – vystavěli na přelomu 17. a 18. st. Kounicové. Do jeho areálu byly pojaty i městské hradby. Je v severní části města u silnice na Prakšice – ta vede i ke hvězdárně. Dnes muzeum J. A. Komenského
- bar. farní kostel Neposkvrněného početí P. Marie 1717 - 33, věž 1881
- na náměstí kašna – 1756, socha s. Vincenta, měšťanské domy z poč. 18. st., radnice z 2. pol. 15. st. přest. bar. 1705 - 15
- býv. dominikánský kostel P. Marie přest. ze starší got. stavby v letech 1656 - 73 – cenná sochařská výzdoba
- got. kostel sv. Jana Křtitele upr. 1666 – 7, věž 1589
- synagoga z r. 1767 post. podle amsterodamské

Nivnice

- farní kostel 1741, později přest.
- čp. 93, 95 a 375 – památkové objekty lid. architektury

Dolní Němčí

- obec vznikla německou kolonizací v 2. pol. 13. st.
- kostel sv. Filipa a Jakuba 1718, upr. 1835
- socha sv. Floriána – 1777
- dům čp. 105 (bývalý mlýn) – památka lid architektury

Blatnice pod sv. Antonínkem

- bar. kostel 1717, oltářní obraz J. Úprky 1887
- poutní kostelík sv. Antonína (17. st.) na kopci severně od obce, známý národními poutěmi a národopisnými slavnostmi (svého času je maloval J. Úprka).

IC 121 KOŠIČAN

Praha hl.	odj.	7.00
Kolín	7.45 -	7.47
Pardubice	8.10 -	8.12
Česká Třebová	8.52 -	8.54
Olomouc	10.13 -	10.17
Hranice na Mor.	10.53 -	10.54
Ostrava Svinov	11.21 -	11.24
Ostrava hl.	11.30 -	11.44
Karviná	12.06 -	12.07
Český Těšín	12.24 -	12.27
Čadca	13.04 -	13.09
Žilina	13.34 -	13.40
Lipt. Mikuláš	14.38 -	14.39
Poprad-Tatry	15.18 -	15.20
Spišská N. Ves	15.38	

Jako možnost dopravy na Slovensko bez přestupování se nabízí IC 121 Košičan. Kola bere obsluha vlaku do služebního vozu jako úschovu během přepravy. Zjednodušená přeprava kol („nakládám a hlídám si sám“) zde není. Právě tak už dnes nejde podat si kolo k přepravě v zavazadlové pokladně ve stanicích. Souprava na IC 121 Košičan je přistavována na Hl. nádraží Praha kolem 6.45. Místenka není povinná, ale bude dobré si ji koupit. Komédie kolem „proclívání“ kol už (asi) nezažijeme, protože obě země jsou v EU.

Řazení platné pro sobotu 16. 7. 2005:

třída		1	1	Jídelní	Služební	2	2	2	2	2	2	2
Vůz č.	lok	4	370	369	368	367	366	365	364	363	3	2
		Ostrava	Košice	Košice	Košice	bufet	Košice	Košice	Košice	Košice	Ostrava	Ostrava

Setkání s astronomií na XXII. Ebicyklu:

Rožňava – hvězdárna	neděle	17. 7.
Rimavská Sobota – hvězdárna	pondělí	18. 7.
Zvolenská Slatina – doc. Bahýl – Celestron 925	úterý	19. 7.
Banská Štiavnica – setkání s astronomy	středa	20. 7.
Žiar nad Hronom – hvězdárna a planetarium	středa	20. 7.
Partizánske – hvězdárna	čtvrtek	21. 7.
Trenčín – setkání s astronomy	pátek	22. 7.
Uherský Brod – hvězdárna	sobota	23. 7.

Účastníci Ebicyklu 2005:

Antoš Milan	Konečná Anna	Stražil Karel	
Bejček Karel	Koráb Miroslav	Stražilová Majka	
Cáb Jiří	Kracíková Olga	Šarounová Lenka	
Dobrovoda Luboslav	Kratoška Bohumír ml.	Šmelcer Ladislav	
Dostál Vít'a	Kratoška Bohumír st.	Šmelcerová Dana	
Elišková Michaela	Krejsa Jiří	Štědroň Martin	
Gábor Pavel	Krcha Dušan	Štědroň Petr	
Grygar Jiří	Krchová Eva	Štorek Zdeněk	
Hájek Karel ml.	Lemež Petr	Štorková Mirka	
Hájek Karel st.	Lipták Peter	Tarant Zdeněk	
Hájková Ilona	Olchava Hynek	Trutnovská Jana	
Havrlantová Andrea	Palek Jiří	Trutnovský Karel	
Holubec Jaromír	Palek Tomáš	Vallo Dušan	
Homola Vladimír	Palková Anežka	Vallová Kaja	
Janata Martin	Papayová Zuzana	Žilinská Katka	
Janata Miroslav	Pilarčík Lukáš	Žilinský Vlado	
Jedinák Ludvík	Plachý Vladimír ml.	Bačo Pavel	N
Jedináková Lila	Plachý Vladimír st.	Balík Jan	N
Jelínek Viktor	Pravda Alexander	Drhová Lucie	N
Kaděrka Petr	Prokop Petr	Kotek Jaroslav	N
Kleczek Pavel	Prokopová Jaroslava	Kuka Rastislav	N
Knapp Viliam	Setteyová Daniela	Munz Filip	N
Komrska Jiří	Soldát Zdeněk	Munzová	N

